Seinäjoella, perjantaisin

Yksityisnumeron hinta 1:—

Alas marxilaisuus!

LAKEUDEN SANA

Alas marxilaisuus!

Numero 16

Kansanliikkeen äänenkannattaja

21. IV. 1933

TOIMITUSVALIOKUNTA: VIHTORI KOSOLA, IIVARI KOIVISTO, REINO ALA-KULJU, MARTTI KANTELE, ILMARI TALVITIE, NIILO PIRILÄ

Miksi Kansanliike tällä hetkellä on välttämätön

IKL:n Etelä-Pohjanmaan piirin puheenjohtajan mielipiteitä

Asetimme otsikoidun kysymyksen E.-P. piirin puheenjohtajalle, maanviljelijä Niilo Pirilälle ja saimme seuraavan vastauksen.

— Kysymys kansanliikkeen olemassaolosta juuri tällä hetkellä on yhtä tärkeä kuin kysymys omasta olemassaolostamme. Politiikan alalla alkaa jo olla pakko kysyä, uskooko kukaan enää, kuten pikku edistyksen pomo, parlamentarismimme virheettömyyteen. Tarkoitan tietenkin sitä vasemmistoliehittelyllä pilattua eduskuntatyötä, joka tähänastisista saavutuksistaan päättäen ei voi enää maatamme tuhosta pelastaa. *) Sosialidemokraateilta tätä asiaa kyllä ei kysyä tarvitse, sillä heidän kantansa tähän edistyksen pomon Ranskasta lainaamaan valtiosäännelmään on ollut sellainen, että sitä on täytynyt sietää jonkinlaisena heille kiusallisena välimuotona — päämäärä heillä on ollut aina ja on edelleenkin aivan toinen. Todistuksena tästä mainitsen m.m. toveri Helon Marxin Kallen 50-vuotisjuhlassa pitämän puheen, heidän salaisen ja julkisen toimintansa samojen nuottien mukaan, sekä myöhemmin että aikaisemmin, punapaitahistorioineen, ja lopuksi 1918 vuoden tapahtumat. Eikä kaiketi voida väärin käsittää niitä heidän julkisia iskulauseitaan myöhemmiltä ajoilta, joissa lausuttiin oikein ohjesääntö siitä, miten on meneteltävä pappien, kirkkojen, työnantajain y.m. heidän vihaamiensa suhteen. Ohjesääntö, jota o-

sittain jo pantiin täytäntöönkin. Eräs tuore tiedonanto tästä kaikesta oli sekin juliste, jota äskettäin leviteltiin m.m. Salpausselän hiihtomäkeen kisojen aikana, ja jossa muuankin lause kuului: "Luokkasota v. 1918 ei tuonut ratkaisua. Se vain siirsi ratkaisun".

— Näitä kumouksellisia todistuksia voisi lainailla miten paljon hyvänsä. Mutta nehän aletaan jo yleisesti tuntea. Tulkoon tässä yhteydessä kuitenkin painostetuksi, että nämä marxilaiset ovat "laillisia". Saksan y.m. maiden aikaisemmilta tovereiltaan lainaamillaan opeilla valistettuina he meidän edistyshaluista porvaristoamme osasivat ovelasti hyväkseen käyttää, vaikkakin sen kauttaaikaansaatu hyvyys jäi vain muutamien satojen puoluepamppujen nautittavaksi, jotka ihme kyllä ovatkin kierouksissaan osanneet aina vain hyvin asemansa säilyttää.

— Katsokaamme, miten asiainmenoon suhtautui n.k. porvari, kun "toveri" vaalikokousten aikana lupaili kansalle paljon ja hyvää. Sattui yleisesti, että moni mies, joka ehkä itsekin uskoi kuuluvansa yhteiskunnan säilyttäjiin, meni, kuten rikas mies ainakin, hänkin ja lupasi kansalle vielä enemmän. Kysyn nyt: tunnetteko näitä miehiä? Kyllä niitä oli paljon ja on ollut yhä vieläkin. Tämä tällainen politiikka on minut johtanut ja johtaa vastakin tärkeään kysymykseen: mitenkä käy talouselämän? Eikö tällaisen yli varojensa eläneen ja edistystä palvoneen köyhän kansan olisi syytä pysähtyä vakavasti miettimään mihin olemme menossa?

— Syytätte minua ehkä liiasta pessimismistä. Otetaanpa joku esimerkki tästä puolesta. Kestilässä on veroäyrin hinta 43 mk., monessa muussa kunnassa se on 30 mk., hyvinkin useissa 20 mk. Kun siihen tulee lisäksi valtionverotus, niin kelpaako siellä virkamiehen olla? Eihän siellä maanviljelijä juuri mitään kykene maksamaan. Suosittelisin hra K. J. Ståhlbergin y.m. heikäläisten asumaan jonkin aikaa esim. juuri Kestilässä, että saisivat nauttia veronmaksamisesta. Ja kuitenkin voin kokemuksesta sanoa: maanviljelijä hyvin viihtyy onnistuneilla kylvömailla. Vielä voin mainita, että maassamme löytyy seurakuntia, joissa papinpalkkaa on edellisvuodelta voitu kantaa vain 10 %. Kun tähän vielä lisään kipeimmän kysymyksistämme, nim. työttömyyden ja sen aiheuttaman hädän, niin jo kai esimerkkejä kerraksi riittää.

— Kuten jo huomautin, ovat vastustajamme hakeneet nämä jo kalliiksi kokeillut oppinsa ulkomailta. Sallittaneen siis meidänkin luoda silmämme ulkomaille, seurata esim. Saksan nykyistä kansallista ja kansallistaloudellista tervehtymistä ja ottaa opiksemme sieltä se, mikä hyväksi osoittautuu.

— Nämä viittaukset osoittanevat jo kyllin selvästi, minkä tähden minä pidän juuri tällä hetkellä isänmaallista kansanliikettä niin tärkeänä kuin alussa mainitsin. Se on meidän ainoa pelastuksemme.

*) Tämä haastattelu on laadittu jo pian kuukausi sitten, vaikka se nyt vasta on saatu palstoille mahtumaan. Toimitus huomauttaa nimenomaan, että mitä tulee tässä kohdassa kosketeltuun edistysläiseen haihatteluun, ovat sen ajatukset osoittautuneet mitä ajankohtaisimmiksi. Sitähän todistaa nyt edistyspuolueen puoluekokouksessa ilmaantuneet uudet tuulet, mitä tulee parlamentarismimme vikojen tunnustamiseen. Ilman näiden vuosien kansanliikettä olisi mahdotonta ajatella, että edistyspuolueessa yksikään ääni olisi uskaltanut nousta tunnustamaan parlamentarismin virheellisyyksiä.

NIUK-KANEN

Maalaisliitto organisoidaan raaputtajan reseptien mukaan

Kuten lehdet ovat kertoneet, asetettiin raaputusministeri Jussi Niukkanen edelleenkin yksimielisesti ehdokkaaksi maalaisliiton piirikokouksessa Kirvun Sairalassa. Kun on hyvä tietää, mistä tuuli maalaisliitossa nyt puhaltaa, on syytä painattaa tähän Niukkasen hengen saneleman, sanotun kokouksen päätöksen maalaisliiton lähiajan ohjelmaksi. Teesit kuuluvat liiton lehtien mukaan seuraavasti:

1) on ryhdyttävä kaikkiin tarpeellisiin toimenpiteisiin, jotta yhteiskuntaa terrorisoivat valtiollinen huliganismi saadaan masennetuksi ja jotta uutta kapinaa tai valtio- tai maanpetosta valmistelevat ainekset tehdään vaarattomiksi.

2) on estettävä sellaisten tavaroiden ulkomainen tuonti, jotka oman maan maa- tai metsätalouden tuotteilla pystytään korvaamaan.

3) on järjestettävä ulkomaisten tavarain tuonti tapahtuvaksi vain sellaisista maista, jotka ostavat vastaavassa määrässä Suomen vientitavaroita.

4) on laskettava Suomen Pankin seteleitä siinä määrin liikkeelle, että maataloustuotteiden ja vientitavarain hinnat riittävästi nousevat ja omaisuuksien menetetyt arvot mahdollisuuden mukaan palautuvat ja ryhdyttävä samalla myös muihin toimenpiteisiin, jotta lainauskorko saadaan alenemaan maatalouden ja muun tuotannollisen toiminnan kantokykyä vastaavaksi.

5) on ryhdyttävä varsinkin Itä- ja Pohjois-Suomessa jatkuviin ja tarpeeksi tehokkaihin toimenpiteisiin työttömyyden poistamiseksi, saattamalla siellä olevat viljelyskelpoiset suot heinän viljelykseen, jakamalla entisiä edullisimmilla ehdoilla pienviljelijöille uudis- ja laidunviljelyspalkkioita ja valmistamalla varatöinä asutukseen kelpaavia alueita uudisasutukselle.

6) on yleensä luovuttava liian pitkälle menevästä sovittelupolitiikasta vastustajien kanssa, ryhtymällä selväpiirteisempään taisteluun talonpoikaisväestön pelastamiseksi ja pantava nopeasti toimeksi puoluekokouksen 22. 6. 32 tekemä päätös puolueen organisoimisesta.

Rautatiellä herätään

ISÄNMAALLISET VETURIMIEHET PERUSTANEET KERHON.

Tämän vuoden alkuvaiheilla heräsi muutamissa veturimiehissä ajatus "Isänmaallisen kerhon" perustamisesta. Tästä asiasta keskusteltiin useita kertoja ja saatiin yhteinen kokous aikaan, joka pidettiin Elisenvaarassa äskettäin.

Kokoukseen oli saapunut edustajia useasta varikosta. Samoin oli lähetetty kirjeitä ja sähkösanomia, joissa toivotettiin onnea ja menestystä uudelle alotteelle ja luvattiin tulla joukolla mukaan. Asiasta syntyi vilkas keskustelu, jonka päätökseksi tuli, että perustettiin kerho, jonka nimeksi tuli: "Suomen isänmaallisten veturimiesten kerho".

Kokouksessa vallitsi innostunut isänmaallinen mieliala ja luottivat kerhon perustajat siihen, että tällainen kerho kykenee kokoamaan isänmaalliset veturimiehet ja kasvattamaan heissä lujaa uskoa maan ja kansan tulevaisuuteen.

Kokous valitsi keskustoimikunnan huolehtimaan kerhon perustamisesta aiheutuvista y.m. seikoista. Toimikuntaan valittiin kuljettajat A. Ylänkö ja H. Paasonen Elisenvaarasta, kuljettaja A. Hämäläinen Viipurista, kuljettaja E. Ambrosin Pieksämäeltä ja kuljettaja T. Mytty Iisalmesta.

Uusi vaaliliitto

Kansallistaloudellinen yhtymä

Helsingistä ilmoitetaan meille, että siellä on näinä päivinä tehty lopullinen päätös eräiden viime aikoina syntyneiden suuntien yhtymisestä yhteiseen vaaliliittoon eduskuntavaaleissa. Siihen tulevat mukaan toht. Johansonin ympärillä toimiva taloudellisia ohjelmia ajava suunta, johon kuulunevat perut yhteen aikaan syntymistä yrittäneestä n.k. maakuntainliikkeestä, sitten kapt. Kalstan perustama Suomen kansanliikkeen järjestö, Helsingissä joku aika sitten perustettu isänmaallinen kansanpuolue sekä jo viime syksynä perustettu Suomal. työn puolue (oikeistotyöväen puolue).

Vaaliliiton nimeksi tulee kansallistaloudellinen vaaliliitto ja ilmenee sen pyrkimys itse nimestä. Se perustuu isänmaalliselle pohjalle, suosien m.m. yksityisyritteliäisyyttä, joten siitä sivuun jäävät ne uudet suunnat, joiden ohjelmaan kuuluu sosialisoimissuunnitelmia. Siten m.m. n.k. kansallissosialistinen tri Ruudun ryhmä ja kansallissosialistien työjärjestö eivät pääse liittoon mukaan. Vaaliliitto tulee asettamaan ehdokkaita useissa vaalipiireissä, ainakin Etelä-Suomessa ja lienee sen yleisehdokasominaisuudessa tri Johanson.

Mikäli meille ilmoitetaan, ei tämä vaaliliitto tule millään tavalla ottamaan taisteluasennetta IKL:n vaalitoimintaa vastaan, vaan lienee tältä taholta aikaisemmin pyritty yhteiseen vaaliliittoonkin IKL:n kanssa, mutta raukesi puuha, kuten tunnettua, IKL:n muodostaessa vaaliliiton kokoomuspuolueen ja Vapaan Työväenliiton kanssa. Joka tapauksessa jää mielenkiintoiseksi nähdä, missä määrin tämä suunniteltu uusin "tyytymättömien" liittoutuma tulee saamaan kannattajia.

Puserolaki

Valiokunnan muovailtavana

Lakivaliokunta on käsitellyt toisessa lukemisessa loppuun hallituksen esityksen lisäyksistä rikoslain 16 lukuun sekä yhdistyslain muuttamisesta, joka esitys, niinkuin tunnettua, tarkoittaa poliittisten yhdistysten sotilaallisen järjestäytymisen kieltämistä. Valiokunta, joka asiaa käsitellessään on jaostossa kuullut asiantuntijoina sisäministeri Y. V. Puhakkaa ja oikeusministeri E. J. Serlachiusta, päätti hyväksyä hallituksen esittämät perustelut ja yhtyä kannattamaan esitykseen sisältyviä lakiehdotuksia, tehden niihin kuitenkin eräitä muodollisia korjauksia ja selvennyksiä. Lisäksi päätettiin ensinmainitusta lakiehdotuksesta poistaa säännös, jonka mukaan sotilaallisesti järjestettyyn poliittiseen yhdistykseen liittynyt virkamies voitaisiin tämän vuoksi tuomita sakko- tai vankeusrangaistuksen lisäksi viralta pantavaksi.

Uusia IKL:n osastoja

on viime aikoina taas perustettu laajalti. Meille on ilmoitettu perustetun viime päivinä seuraavat: Turun paikallisyhdistys, puheenjohtajana leht. E. R. Levanto, Tammelan p.y., puheenjohtajana maanv. Onni Jaakkola, Kuortaneen p.y., puheenjohtajana pankinj. A. Luoma.

Mikäli olemme saaneet tietää, on kansanliikkeen osastoja maassa tähän mennessä perustettu jo nelisensataa, ja jatkuu niiden perustaminen pitkin linjaa edelleenkin.

Juhlatilaisuuksia järjestetään tämän pyhän seuduissa taas useissa paikoin. Niinpä Lammilla on suuri IKL:n juhla, puhujina khra V. Hiissa, ev. A. Somersalo ja prof. B. A. Sundström, Jyväskylän Suojassa, puhuvat joht. Martti Pihkala, leht. R. Ala-Kulju ja past. H. Halmesmäki, Savonlinnassa, puhuvat maanv. Emil Pesonen ja tri P. Virkkunen. Salossa pidetään perustava kokous sunnuntaina klo 15.

IKL:n edustajaehdokkaita

Isänmaallisen kansanliikkeen puolesta on viime päivinä pidetyissä neuvotteluissa päätetty asettaa edustajaehdokkaita useissa vaalipiireissä.

Kuopion läntisessä tulevat ehdokkaiksi past. Elias Simojki ja ev. luutn. Arne Somersalo, Vapaan Työväenliiton ehdokkaana sorvari Einar Miettinen.

Oulun pohjoisessa kirkkoherra L. P. Tapainen. VTL. nimeää ehdokkaansa myöhemmin.

Turun ja Porin l. pohjoisessa maanv. Yrjö Kares ja ev. Somersalo. VTL tulee täyttämään kaksi paikkaa.

Kuopion itäisessä valj. ohj. J. N. Jokinen, past. K. Heikkilä, maanv., tri-ins. V. Niiranen.

Mikkelin läänissä rov Kaarlo Salovaara, maanv. Emil Pesonen ja kapt. Yrjö Schildt.

Viipurin itäisessä agr. E. A. Tuomivaara.

Vaasan l. itäisessä leht. R. Ala-Kulju, maanv. V. Silvast, maanv. J. Pirttiniemi. VTL:n ehdokkaina past. H. Halmesmäki ja maist. Kalervo Tamminen.

Vaasan eteläisessä maanv:t Iisakki Nikkola ja Sulo Tarkkanen.

Maalaisliitto

RATSASTAA YHÄ "VIRALLISESTI SETELIKYSYMYKSELLÄ

Maalaisliittolainen kansanedustaja, tri K. Hänninen on jättänyt eduskunnan kansliaan 27 maalaisliittolaisen kansanedustajan allekirjoittaman välikysymyksen, jossa pitempien perustelujen jälkeen tiedustellaan:

1) aikooko hallitus antaa eduskunnalle esityksen Suomen Pankin ohjesäännön muuttamisesta siten, että setelistön lisääminen perusteluissa mainitulla tavalla kävisi mahdolliseksi, ja

2) mitä hallitus tämän lisäksi ehkä aikoo tehdä maassa vallitsevan oloissamme kohtuuttoman korkean korkokannan alentamiseksi?

Seinäjoen Seurahuone

TAITEILIJA

OLLI SUOLAHTI

esiintyy lauantaina ja sunnuntaina t. k. 22 ja 23 p:nä klo 10 ja 11 ill.

KANSANLAULUJA kanteleen säestyksellä.

Sosialidemokraattien naamion takaa

TOHOLAMMILLA SOS. DEM. YHDISTYS KOMMUNISTINEN.

Vaasan läänin maaherra on kieltänyt Toholammin Ylipään työväenyhdistyksen toiminnan jatkamisen toistaiseksi ja alistanut päätöksen asianomaisen alioikeuden tutkittavaksi. Asiassa ilmenneiden seikkojen johdosta kielletään yhdistyksen hallitusta hoitamasta yhdistyksen omaisuutta siksi, kunnes tuomio on annettu sekä määrätään Toholammin nimismies sanottuna aikana omaisuutta hoitamaan. Koska yhdistyksen eräässä iltamassa lausutut runot "Sorretun marssi" ja "Ruumishuoneessa" ovat rikollisia sisällöltään, on maaherra kehoittanut Toholammin piirin nimismiestä ryhtymään asianmukaisiin syytetoimiin runojen esittäjää vastaan.

Solutus urheiluseuroissa.

T. k. 12 p:nä on Vaasan hovioikeus antanut päätöksensä TUL:n Vaasan piirin lakkauttamista koskevassa asiassa.

Kuten muistetaan, antoi Vaasan raastuvanoikeus asiassa tuomion, jossa kanne kumottiin. Nyt on hovioikeus ottanut asiassa vastakkaisen kannan ja tuominnut piirin lakkautettavaksi ja toiminnan heti keskeytettäväksi.

Päätöksestä tullaan valittamaan, kertoo Pohjanmaan Kansa.

„Lisää löylyä kansan selkään"

ja poliisikomennuskunnalle miljoonia

T. k. 18 p:nä oli Ylivieskan rukoushuoneella Oulun läänin kuntain neuvottelukokous, jossa pohdittiin kysymystä, miten kunnat saattaisivat selviintyä nykyisestä voittamattomalta tuntuvasta taloudellisesta tilanteesta. Läsnä oli myös maaherra Pehkonen, joka lausui arvostelunsa kuntien talouden hoidosta, jossa suhteessa hän piti harhaan osuttuna veroäyrin hinnan määräämistä liian alhaiseksi, kuten nykyään on tapahtunut, perustaen avunsaannin hädässä "oman avun parhaaseen apuun".

Lainaamme kansanmiesten puheenvuoroista nykyistä tilannetta kuvaavana yhden, joka antaa ajattelemisen aihetta niin eduskunnalle kuin maaherroillekin. Teurastaja Jaakko Kivioja Ylivieskasta huomautti maaherran puheenvuoron johdosta, että kunnilla lienee oikeus hädässään kääntyä isäntäsnä, s.o. valtion puoleen, sillä täältä käsin ne ovat kansalle annettu asiat kannettavaksi. Kun eduskunta on laatinut varoja vetävät lait, joita kansa ei jaksa kantaa, ja on yhä valmis lyömään lisää löylyä selkään, kuten nytkin 4,3 milj. mk. poliisivoiman lisäämiseen, silloin kun kansalta puuttuu leipää syödäksensä, lienee jo asioissa jotain sanomista kansallakin. Ja oli puhuja sitä mieltä, että kansan itse pitää järjestyksen eikä poliisi.

Marxilaisten pääsiäinen

Pietarin radioasema lähetti pääsiäisaamuna suomenkielisen ohjelman Neuvosto-Karjalasta käsin ja oli sen ohjelmassa tällöin jonkunlainen "jumalattomien liiton kirkonmeno", johon kuului myös jonkinlainen puhekin. Tässä puheessa kuvattiin m.m. kuinka "kommunistien joukot kasvavat, bolshevistinen kevätkylvö tuottaa kautta maailman satoa, uskonnollinen pimitystyö lahoo itsestään. Uskovaisten Kristus-tarina, sehän on sama kuin joku pakanallinen Osiris-juttu. Meillä ovat papit muka iloisia Kristuksen ylösnousemisesta, ja siksi uskovaisetkin pääsiäisenä syövät, juovat ja mässäävät, murhia tehdään j.n.e. Kristus muka kärsi pitkänäperjantaina, vaikka tämä päivä ei ole vuoden samana päivänäkään. Ja sitten pääsiäinen! Kun aurinko silloin lähestyy maata, uskotellaan nyt, että Jumala muka sinä päivän on noussut ylös kuolleista. Vieläpä suunnitellaan pääsiäisen viettoa vuoden samaksi päiväksi y.m. humpuukia. Kristusta, sen enempää kuin Osirista tai Budhaa t.m.s. ei ole ikinä ollut olemassakaan. Papit uskottelevat, että joku Kristus on joskus kärsinyt, kärsikää siis tekin, hän on noussut kuolleista, niin tekin teette y.m. Satoisuus pelloilla ei riipu talonpojasta vaan Jumalasta, sanovat papit. Älkää uskoko, talonpojat, näitä pappien ja kapitalistien [illegible]. Pankaa kollektiivitaloudet kuntoon, vain kommunismi vie meitä eteenpäin. Alas vuosisatainen pappien petkutus!"

Jokivarren Talouskauppa

Alavus.
Puh. 56.

Paikkakunnan edullisin ostopaikka

Etelä-Pohjanmaan Ajokalukoulu

ALAVUS.

Hyviksi tunnettuja **ensimäisen palkinnon saaneita ajokalutuotteita** suositellaan.

Hinnasto lähetetään pyydettäessä.

Kenkien ostoaika alkaa!

Nyt on syy kysyä meiltäkin hintoja, jotka ovat ehdottomasti kilpailukykyiset. Paras kenkien ostopaikka on

Koskisen Kenkäkauppa Seinäjoella

Halpoja **jäännöspaperia** myytävänä. Ostajat pitäkää siis muistissanne.

Alavuden Kirjakauppa

Alavus.

Täydellinen Kirja- ja Paperikauppa. Konttoritarpeita ja lasten leluja. **Myöskin kemikalioalaan kuuluvaa,** kuten huulipunaa, puuderia, erilaatuisia hiusvesiä y.m. Erikoisen suuri varasto käsitöitä. Erilaisia käsityömalleja piirretään teettäjän sekä omista tarpeista. — **Keittiökasveja ja kukkasten siemeniä** saatavana.

Alavuden Apteekki

ALAVUS.

RAUTATIELÄISET HUOM.!

VORMUPUKUA tarvitessanne kääntykää luottamuksella puoleeni.

VAATTURI JUHO HYNNINEN

Alavus, puh. 49.

Iloinen uutinen

KANGASUUTUUDET ODOTTAVAT OSTAJIA.

Siirtomaa- ja sekatavarakaupan täydellinen varasto. Kaikki hinnat entistä halvemmat. Tiedämme kyllä, että kiire tästä tulee, kunhan käytte katsomassa tavaroitamme. Sillä useammat ovat heti nähtyään ostaneet niitä ja maininneet, että emme jätä ostamistamme viimetinkaan. Hyviksi tunnetuita Ilmakosken villatehtaan tuotteita välitetään.

Kauppias E. Peltonen

ALAVUS, Niinimaa.

Alavutelaiset!

SIMAA JA HYVIÄ TIPPALEIPIÄ VAPUKSI!

Leipomotuotteeni ovat saaneet erinomaisen maineen.
Kahvi, virvokkeet ja virvoitusjuomat maistuvat suussanne, kun ne meillä nautitte tai meiltä ostatte.

KAHVILA JA LEIPOMOLIIKE A. HUHTAMÄKI.

Kylvökautta varten!

apilan, turnipsin, timotein, peluskin, pellavan, nauriin y.m. siemeniä saatavana

Niemelän kaupasta

Alavudella.

— **Seinäjoen Seurahuoneella** on tarjolla harvinaisen hupaisia iltoja lauantaina ja sunnuntaina t. k. 22 ja 23 p:nä. Kuulu kantelemestarimme Olli Suolahti on lupautunut esittämään vanhoja kansanlaulujamme soittimensa säestyksellä. Seinäjokelaiset! Pitäkääpäs tilaisuudet mielissä.

— **Kalevassa uusi ohjelma.** Esitetään ensi kertaa viehättävästi sommiteltua musiikkielokuvaa "Yö on meidän". Tämä filmi, joka on Paramountin kuuluisaa laatutuotetta, on siinä suhteessa erikoislaatuinen, että siinä on mahdollisimman vähiin supistettu vuoropuhelu korvattu kiehtovalla musiikilla. Toiminta on näppärää, tilannekomiikka verratonta ja Lily Damita on tuonut elokuvaan aitoa naisellisuutta.

Läpileikkausta

kuulusta Alavuden pitäjästä

Olemme tällä kertaa kiinnittäneet huomiota hiukan mainioon Alavuden pitäjään siellä Lapuanjoen juoksujen varrella, kuten arv. kansalaiset muuallakin Suomessa kai tuntevat. Alavuden nimi näet on tuttu jo Suomen sodasta lähtien. Silloinhan Adlercreutz sai tunnetun voittonsa siellä ja monet muistomerkit niiltä ajoilta muistuttavat vielä tänäänkin meille esi-isiemme velvoituksista.

Eipä olekaan ihme, että isänmaallinen mieli Alavudella on säilynyt halki vuosikymmenien. Viimeiset kymmenen vuotta on Alavudella tästä työstä huolehtinut erittäin vilkas suojeluskuntatoiminta. Että se on tosiaankin vilkasta, sitä osoittavat tiedot, — joiden mukaan viime vuonnakin harrastustuntikeskimäärä tässä piirissä oli korkein juuri Alavudella. Ikämiehet osallistuvat huomattavalla hartaudella sk-toimintaan, harjoituspäivilläkin käy yli 70-vuotiaita vanhuksia. Vuosien varrella ovat sk:n saavutukset kohonneet aina vaan korkeammalle, ollen ne nykyisin tavallaan huipussaan. Myöskin lottajärjestö siellä toimii vilkkaasti. Sen vahvuus on melkein sama kuin sk:nkin. Niinpä viime viikolla ompelutoimintaan otti osaa satakunta lottaa.

Sietäneen mainita, että kuluneena talvena ja keväänä on Alavudella pidetty huomattavia sk-piiriä käsittäviä tilaisuuksia. Niinpä oli siellä talvileiripäivät viikon maaliskuulla runsain osanotoin. Viime viikolla siellä järjestettiin pikakiväärikurssit niille piirin aliupseereille, jotka kuuluvat jalkaväkimuodostelmaan. 75 aliupseeria niihin otti osaa ja onnistuivat ne mainiosti. Talvileiripäivien aikana pidettiin myös taisteluampumakilpailujen loppukilpailut. Kuluneella viikolla taas on Alavudella oilut vilkasta kurssitoimintaa. T. k. 19 p:nä alkoi alokkaiden harjoituspäivät ja 20 p:nä samoin jalkaväki- ja konekivääriosastoille. Kaikilla näillä kursseilla on omat erilliset ohjelmansa. Harjoituspäivät loppuvat tänään lauantaina sk-sotamiestutkintoon, jonka yhteydessä alokkaat antavat sk-vakuutuksensa. Osanottajia näillä päivillä on ollut yli 80 ja lotat ovat hoitaneet muonituksen ilmaiseksi, mikä harvinaisuutena mainittakoon.

Isänmaallinen kansanliike on Alavudella luonnollisesti saanut suuren myötämielen osakseen. Virallista paikallisosastoa tosin ei vielä ole tullut perustetuksi, mutta aina Lapuan Liikkeen alkuajoilta asti kyläjoukkueet tavallaan ovat olemassa ja aina koolle saatavissa, jos tarvitaan. IKL:n osastokin virallisena on tekeillä lähiaikana. Viljankeräys liikkeelle kyllä toimitettiin Alavudellakin ja onnistuikin se kerrassaan hyvin.

Lapuannousun alkuaikoina alavutelaiset olivat innokkaasti mukana tapahtumia seuraamassa. Talonpoikaismarssiin osallistui kunta 80 jämerällä miehellä. Erikoisia "tapauksia" ei paikallisesti paljoa sattunut, sillä se punaverinen kansa, mikä siellä on asustanut sahalaitosten merkeissä, ei ole kuulunut pahimpaan luokkaan kommunismia, vaan on ollut enemmänkin selkärangatonta. Siksi siivosti se esiintyikin, ettei pitäjän työväentalojakaan tarvinnut sulkea. Kolme niitä vain olikin ja yksi niistä on sittemmin palanut. Muilutuksista puheenollen voitaneen mainita sentään, että eräs pahempi punaräätäli käväisi kaksi kertaa autohuviajelulla ja se kuuluisa Mikko Järvinen aloitti itärajatutkimuksensa juuri Alavuden asemalta. Niin että on sitä pikkusyntiä kumminkin hieman tullut tehdyksi, vai mitä alavutelaiset?

Puolue-elämä on Alavudella yleensä ollut säyseätä. Räikeämpää kiihoitusta puoleen ja toiseen ei ole juuri tavattu. Sosialidemokraateiksi itseään nimittäviä kuuluu kunnanvaltuustoon nykyisin kolmannes, mutta valtuuston porvarit toimivat sikäli yhtenä rintamana, että esim. suojeluskunta-avustus on aina heiltä saatu ilman soraääniä. Porvarillisia yhdistää yleinen isänmaallinen katsantokanta, peräisin vapaussodan ajoilta, jossa kunta sai antaa verrattain raskaan uhrin puolestaan. Kolmattakymmentä sankarivainajaa lepää hautapatsaan alla Suomen sodan kalmistossa sen ajan soturien rinnalla. Kunniaa heille!

Ehkä on hyvä mainita joku sana muustakin elämästä Alavudella. Talouspuolessa on pitäjä harvinaisesti säästynyt pahan ajan vaurioilta, sillä pakkohuutokauppojakin on kunnassa tähän mennessä ollut vain kaksi, — ja se on perin vähän verrattuna muihin pitäjiin maakunnassa. Veroäyri tekee 8 mk. Kyllähän lukuisat kansakoulut ja keskikoulu rasittavat kuntaa tavallaan, ja muutkin kunnan laitokset. Mutta kunnalliskotikin pystyi äskettäinkin sentään ostamaan pari tilaa itselleen lisää.

Teollisuutta edustaa kuusi sahaa, puunjalostustehdas, ajokalutehtaat, joista huomattavin on amerikkalaiseen vauhtiin toimiva Pukkisen ajokalutehdas, jonka yhteydessä säännöllisenä toimii ajokalukoulu. Tehdas valmistaa rattaita, rekiä, kilpa-ajokärryjä, huonekaluja j.n.e. Polkupyöräkorjaamoja myös on, erikseen mainittavana kuuluisa Vainionpään pyörien kokoamisliike.

Sivistysriennotkin ansaitsevat osansa. Ne ovat olleet aika vilkkaat viime aikoihin saakka. Nuorisoseuratyötä tehdään ja suojeluskunnan juhlatilaisuudet ovat arvokkaalla ohjelmallaan kyenneet tavallisesti aina saamaan suuren yleisömäärän. Erikoisen merkillepantavaa, että suojeluskunnalla on oma torvisoittokuntansa. Niinikään on jouhiorkesteri, mieskuoro, kirkkokuoro ja lottakuoro. Näitä kaikkia, viimemainittua lukuunottamatta, johtaa kunnassa asuva sk-piirin kapellimestari. Musiikki siellä on siis erinomaisesti edustettuna, sillä mainitsemattahan jäi vielä n.k. hautajaiskuoro.

Luotuamme täten pienen läpileikkauksen Alavuden pitäjään, olemme tulleetkin huomaamaan, että pitäjä on mainio. Tällä kertaa ei paperille mahdu enempää, vaikka paljon olisi vielä kertomista. Palatkaamme niihin toiste. Nyt siis vain: terve, Alavus, ja hyvää jatkoa. Korkealla liehukoon isänmaallisuuden lippu ja kohotkoot kaikki hyvät harrastukset Alavudella entistäänkin ehommiksi!

Polkupyörän tarvitsijat!

Suosittelen v. 1933 **"KESTÄVÄ", MAASEUTU" ja "HYVÄ"** pyöriämme. Näitä laatuvalmisteita on myyty Suomessa tasan 20 vuotta, yhä vain lisääntyvällä menestyksellä, jotka myöskin ovat tällä ajalla paikitut huomattavilla I palkinnoilla. Myydään tukuttain ja vähittäin kaikkialle. Näiden pyörien sekä kotimaisten **hameverkkojen** yksinmyyjä ja valmistaja Suomessa

Hj. Vainionpää

Alavus, asema. Sähköosote: Vainionpää.

A. RIIHIMÄKI Sydänmaa. Puh.

Runsas ja monipuolinen Sekatavaravarasto

Parhaat tavaralaadut ovat aina miellyttäneet asiakkaitamme.

— **Juho Timonen: LENIN.** Maisteri Timonen, marxilaisuuden tutkija, on kirjoittanut tämän 450-sivuisen teoksen, nojautuen etupäässä julkaisemattomiin ja venäjänkielisiin lähteisiin. Siinä hän hahmoittelee silmäimme eteen elävän kuvan tuosta viime vuosikymmenien maailmanhistorian omituisesta jättiläisestä, joka hermojen värähtämättä saattoi tuhota tuhansia ihmisiä, mutta joutui raivoon pienimmästäkin harhaoppisuudesta. Teos on tähän asti ilmestyneitä Leninin elämäkertoja paljon luotettavampi, mutta samalla jännittävämpi kuin seikkailuromaani. Teoksessa on 44 liitekuvaa. Hinta 70 mk., sid. 90 mk. — Otavan kustantama.

Syrenin Värjäämön etikkahappovärit

ovat saaneet I palkinnon ja diploomin.
Käyttäkää aina niitä!

Kevät - uusi puku!

Erikoisalanamme ovat virkapukimet

Pitkäaikainen kokemus ja vuosien kuluessa täydennetty ammattitaito takaavat työn onnistumisen.

JUURI NYT, ennen kevätkiireitä, on sopivin tilaisuus teettää pukimet kevät- ja kesäkaudeksi.

Voimme taaskin tarjota ensiluokkaisten liikkeiden kangasvarastoista runsaasti kuosikkaita ja kestäviä laatuja.

Pyrkimyksemme on aina huolellisella työllä ja kohtuullisilla hinnoilla saavuttaa asiakkaittemme luottamus.

Käykää tutustumassa kevätuutuuksiin ja uusiin kuoseihin.
Tiedustelkaa hintojamme. — Tilatkaa pukimenne meiltä.

Vaatturinliike T. LAAJANEN
Seinäjoki. Puhelin 208.

Rajamiehen mietteitä kansanliikkeestä

—Kirje Ilomantsista—

Kun oman varsinaisen äänenkannattajamme Lakeuden Sanan palstoilla ei tietääkseni kertaakaan tähän saakka ole julkaistuna mitään tietoja taikka mielipiteitä täältä kaukaiselta ja kanervaiselta rajaseudulta, ei edes omista kansanliikkeen asioistakaan, niin lienee toki sentään "oikeus ja kohtuus", että, etenkin näin kesän tullessa ja vaalien lähestyessä, vaikkapa vain muutamalla vaatimattomalla rivillä, mainitaan meidänkin puolen kuulumisiamme.

Kuten etenkin meille kansanliikkeen vakinaisille kantamiehille lienee kaikillekin tunnettua, on tuo aikakautemme surullisin ilmiö, epäkansallinen, valhekristillinen, mutta varsin omahyväinen liike, sosialistisen maailmankatsomuksen oleellisin seuraamus: muotokauniiksi sorvattu ja naamioitu "laillisuuden ja kansanvaltaisuuden" synnyttämä henkinen rappiotila herpaannuttanut kansalliseen omaperäisyyteemme synnynnäisesti sisältyneen puolustustahtomme sekä siten aikaansaanut myöskin uskonnollissiveellisen oikeustajuntamme turtumisen laajoissa kansalaispiireissä. Tämä nykyhetken "tarttuva mielisairaus" näyttää saastuttaneen suuren osan porvaripiireistäkin, joka on varsin vaarallinen ilmiö, etenkin näin "tulivuoren" juurella, raukan rajamaakunnan rahvaalle. Kansanliikettä sekä sen paljon kärsineitä johtajia on koetettu taasenkin kaikilla mahdollisilla ja mahdottomillakin keinoilla pilkata ja häväistä. Niitä on parjattu ja kilvan halveksittu parjaamasta päästyäkin, aivan vasemmistoporvarillistenkin tekohurskaalta taholta, joka menettely on sitäkin ilettävämpi. Paha omatunto sekä ennenkaikkea pelko joutua historian tuomittavaksi näin verekseltään, panee kaikki hornanhenget kauhusta vapisemaan! "Mäntsälän kapinaa", jonka eräs tunnettu juutalaistohtori provosoi esille, kuten on todistettu, on "mainostettu" erikoislaatuisella tavalla marxilaisessa ystäväpiirissä, siitä alkaen näihin päiviin asti, kun se tapahtui. — Mutta kyllä maalla aina viisaita löytyy, kun vesillä vahinko tulee" sanotaankin. — Vaan nytpä meillä juuri tarvittaisiinkin Hitleriä, joka palauttaisi Siltasaaren tunnetut kellariurhot apureineen järkiinsä! — Nyt tarvittaisiin miestä parhaillaan temmeltävän, shakaalilaumojen kurittoman parven kurissapitämiseksi! — Se mies meillä löytyykin!

Marxismin sekä sen kanssa salavuoteutta harjoittavan liberalistisen keskustapolitiikan johtamalla luokkasokeudella lyömät ja harhaanjohdetut kansalaispiirit pyhässä yksinkertaisuudessaan, herkkäuskoisuudessaan, ynnä tietämättään omien johtajiensa "valistamina" sekä laajalle levinneen sanomalehdistönsä eksyttäminä, ovat langenneet kiusaukseen, josta on vaikea selvitä muutoin kuin määrätietoisen isänmaallisen valistustyön avulla. — He ovat näin nousseet omaa parastansa, kansanliikkeen rehellisiä tarkoitusperiä vastustamaan, karaten ensin verivihollisensa salakavalan kansainvälisen marxilais-juutalais-ryssäläisen valheellisen kauniiksi maalattuun puolue-karsinaan sekä alentuen orjana sokeasti tottelemaan internationalein maanpetoksellisia määräyksiä. Nämä harhaanjohdetut laumat ulvovat nyt entistä rajummin — pelosta! Isänmaallinen kansanliike vain kaikesta vainosta huolimatta kasvaa kuin lumivyöry, paisuu päivä päivältä yhä mahtavammaksi. Sen teräksinen kilpi käy kiirastulessa vain entistä kirkkaammaksi. Sen karhuvaakuna pysyy ajan ruosteelta alati puhtaana. Kansanliikkeen pyrkimykset ja tarkoitusperät kestävät kaiken terveen arvostelun! Sitä todistaa m.m. se seikka, että uusia ja aina vain yhä uusia paikallisosastoja perustetaan kautta maakunnan ja valtakunnan. Kansanliike päinvastoin saa aina yhä lisääntyvää kannatusta kansan syvistä riveistä, silläaikaa, kun suuret työläispiiritkin ovat luopuneet ja edelleenkin luopuvat pois marxilaisten talutusnuorasta! — Rehellinen kansalainen, uskonnon, kodin ja isänmaan parasta katsova talonpoika, samoin kuin työmieskin, ei voi toimia vastoin omantuntonsa vakaumusta marxilaisen jumalankielteisissä järjestöissä. — Kansanliike onkin vallan oikeassa, vaatiessaan sos. dem. puolueen lakkauttamista rikollisena. Se on lakkautettu Saksassakin, eikä sitä meilläkään tarvita! Ei siis ihme, että hätähuudot käheinä ilmoille kiirivät, kun aletaan kaikenkarvaisille "Kansan Koirille" kuonokoppaa värkätä.

Vaikkakaan kansanliike periaatteellisesti ei ole nykyisen epäoikeudenmukaisen vaalijärjestyksen kannalla, niin kuitenkin on se olojen pakosta, taktillisista syistä, päättänyt ottaa osaa vaaleihin, vieläpä omilla ehdokaslistoillaan. Täällä Kuopion läänin it. vaalipiirissä on se yhtynyt vaaliliittoon kokoomuksen kanssa, asettaen kolme omaa ehdokastaan listoille, samoin kuin Vapaa Työväenliitto kaksi ehdokasta. Näissä vaaleissa onkin nyt siis jokaisella äänivaltaisella isänmaanystävällä otollinen tilaisuus kantaa kortensa yhteiseen kekoon, yhteisen asiamme hyväksi, äänestämällä vain omia ehdokkaitaan. Siten saadaan "parlamenttiimme" miehiä, joiden edut ovat yhteisiä isänmaan etujen kanssa, asettamalla puoluenäköalojen yläpuolelle. Tämä menettlytapa on siis nyt täysin "vaaratonta" laillista ja kansanvaltaista! — Se ei kenties peloittane, niin kuin useita Mäntsälään lähtöaikanaan, sillä siinä ei pitäisi nyt ainakaan olla mitään "hengenvaaraa"?

Suomalainen talonpoika sekä yleensä musta-sini-valkoinen kansamme osa, on vanhastaankin tunnettu hitaudestaan ja pitkämielisyydestään. Sitä voidaan siis moittia vain liiasta lempeydestään ja saamattomuudestaan, kun se antaa demoonien hoitaa yhteisiä asioitaan sekä harjoittaa mielinmäärin myrkkykylvöään kotikontunsa tanhuvilla. Mutta kun sitä on kyllin härnäilty, niin se taaskin voi suuttua ja kun se kerran uudelleen juimistuu, niin silloin on leikki kaukana. Voi tulla puhtaampi jälki kuin 1918 vuotena? — Saksan esimerkki meitäkin velvoittaa. Marxismi on murskattava, — ja se murskataan! — Jos isänmaallisten kansalaisten yhteinen partiopuku kielletään, niin sitä valaa ei voida kieltää, joka velvoittaa murskaamaan rikollisen marxilaisuuden!

J. R.

Se Kauhajoen silmälasihistoria

Punalehdissä on taas komein rubriikein kerrottu Kauhajoella sattuneesta "lapualaisroistojen" esiintymisestä, kuinka siellä ensimäisenä pääsiäispäivänä muka suuri joukko "lapualaishuligaaneja" hyökkäsi demojen matkapuhujan kimppuun, pahoinpidellen häntä ja vieden "sotasaaliinaan" hänen silmälasinsa.

Asiankulku on muuten, totta puhuen, seuraava:

Mainittu matka-agitaattori Kohonen oli kylläkin siellä kiihoitusmatkalla, mutta kun hän sai liian vähän kuulijoita, starttasi hän katselemaan nuorisoseuran juhlia seuratalolla. Siellä hän perin äänekkäästi arvosteli ohjelmansuoritusta, varsinkin tanssimusiikkia kehui huonoksi. No, ehkei se ollutkaan kansainvälisen tempoavaa. Nuorisoseuran tyttäristä tähän antoi lausunnon, että 90 % heistä ei osannut tanssia lainkaan ja "lopuillekin voi antaa vain arvosanan viisi".

Tällainen asiaankuulumattoman isällinen arvostelu hieman kiukustutti nuorisoseuran ritareita, poikamiehiä, ja he päättivät opettaa herra agitaattoria. Ottivat — noin 5 poikaa — miehen kanssa parinsadan metrin pikajuoksun, mutta kun tämä naapuri, luultavasti maailmanvallankumousjuoksustaan hengästyneenä, ei pystynyt kilpailemaan reippaiden pohjalaispoikain kanssa, vaipui hän pian lumisohjoon uupuneena. Siinä sitten hän sai kuunnella, kun pojat lauloivat hänelle "Kytösavua". Ja hän kuuntelikin sitä — lakki kourassa! Lupasipa vielä hengästyksissään, ettei hän enää saavu tämän perästä Kauhajoen Päntäneelle. Vapiseminenkin kai oli suuri, koska prillit siinä hötäkässä putosivat marxilaissilmiltä.

Sen kummempi se juttu ei ollut. Mutta olihan siinäkin kerrakseen pääsiäisidylliä urhealle vallankumouksentekijälle voidakseen matkaansaattaa punikkilehtiin tavanmukaisia mikkomaisia länsirintamakuvauksia.

Polkupyörä-korjaamo

Puskantie 8. **Seinäjoki.**
Puh. 125.

Uusi varasto saapunut tuoreita **sisä- ja päällyskumia y.m.**
Korjaukset suoritetaan nopeasti ja huolella. Hinnat kohtuulliset.

Nurmen Sähköliike

Marxilainen edustaja

eronnut puolueestaan

Sosialidemokraattien Hämeen läänin pohjoisen vaalipiirin piirijärjestön kokouksessa toisena pääsiäispäivänä Tampereella sattui omituinen välikohtaus. Kokous syrjäytti edustajaehdokaspaikalta ent. sos. dem. kansanedustaja Emil Saarisen, joka puolueäänestyksessä oli saanut niin suuren äänimäärän, että hän sen perusteella olisi ollut ehdokkaaksi asetettava. Saarisen tiedusteltua syytä kummalliseen syrjäyttämiseensä, vastasi kokouksen puheenjohtaja, että se on tapahtunut yleistä vaalietua silmälläpitäen.

Saarinen huomautti tällöin, että hän on koko kansalaissodan jälkeisen ajan ollut puolueessa niin kierossa asemassa, että toiset edustajaehdokkaat ovat kieltäytyneet tulemasta hänen kanssaan samoille listoille, jonka kieroilun tuloksena on pidettävä tätäkin kokouksen päätöstä. Samalla Saarinen ilmoitti eroavansa puolueesta ja lähetti terveisiä niille puoluetovereille, jotka olivat häntä puolueäänestyksessä äänestäneet.

Marxilaisuus-välikysymyksen sanamuoto

Edustaja G. Sahlstein on jättänyt eduskunnan puhemiehelle sosialidemokraattisen puolueen eräitä ohjelmakohtia koskevan välikysymyksen, jossa välikysymyksen allekirjoittajat esittävät hallituksen asianomaisen jäsenen vastattavaksi seuraavan välikysymyksen:

1) Onko hallitus kiinnittänyt huomiota siihen, että maassamme toimiva kansainvälisessä riippuvaisuussuhteessa oleva Suomen sosialidemokraattinen puolue ja siihen liittyneet järjestöt, joiden päämääränä on voimassaolevan yhteiskuntajärjestyksen kumoaminen ja sosialistisen yhteiskunnan luominen, on toimintaohjeekseen hyväksynyt maamme itsenäisyydelle vaarallisia, perustuslakiemme vastaisia ja oikeuskäsityksemme kanssa ristiriidassa olevia periaatteita.

2) Mihin toimenpiteiin hallitus aikoo ryhtyä jotta tällainen lainvastaisille periaatteille rakentuva toiminta saataisiin lopetetuksi.

Välikysymyksen on allekirjoittanut 32 kokoomuspuolueen ryhmän jäsentä ja edustaja Tuomivaara.

— **Mestarikertojan kootut teokset.** Historiallisen romaanin suurimpana edustajana on edelleenkin Alexandre Dumas, jonka laaja tuotanto ilmestyy järjestelmällisenä käännöskokoelmana Karisto Oy:n kustannuksella. Parhaillaan on siten menossa Ranskan hugenottisotia kuvaileva kuuluisa sarja, jossa nyt on valmistunut "Neljäkymmentäviisi ..." A. Somersalon suomennoksena, hinta 20 mk., sid. 30 mk.

pakkasessa linnanmuureilla.

Linnan varusväen päällikkö, vanha kapteeni, oli myöskin syötyään illallisen, vetäytynyt huoneeseensa, erääseen tornikammioon. Hän oli antanut päivällä palvelijasotilaansa sen lämmittää. Sillä vanha valkopartainen kapteeni oli arka kylmälle. Siksi olikin ijäkäs sotakarhu huolellisesti suojannut ja peittänyt kolottavat jäsenensä ja koko ruumiinsa vedolta, ovien ja ikkunarakojen kautta sisään tunkeutuvalta pakkaselta, lämpösillä karhuntaljoilla, kääriytyen niihin kuin karhu pesäänsä sekä ottanut vielä kaiken lisäksi pienen ryypyn paloviinaa, jotta uni paremmin maistuisi. Hän nukkui nyt sikeästi vällyjensä alla.

Varusväki nukkui myöskin eräässä linnan suuressa tuvassa. He olivat päivällä kantaneet tupaan runsaasti olkia ja lämmittäneet sitä lujasti, sillä oven ja ikkunan raoista pyrki kylmä huuruisena höyrynä sisään.

Usva oli kietonut linnoituksen hopeaiseen huntuunsa; mikään ei häirinnyt vanhan kapteenin ja hänen sotilaidensa makeaa unta. Vain harvalukuinen vartiojoukko valvoi tornituvassa räiskyvän lieden ääressä unohtaen melkein kokonaan huurteiset ja lumiset muurit, joilla heidän olisi pitänyt vartiopalvelustaan suorittaa. Joskus vain muureilla kierroksen tehtyään, suuriin lammasnahkaisiin vahtiturkkeihinsa kietoutuneina he katselivat kiiluvia tähtiä, jotka kuin hopea- ja kultatäplinä peittivät ylhän ja korkean taivaan sinen. Sitten tulivat vahdit jälleen lämpöiseen tornitupaansa, lisäten tervaisia honkahalkoja linnantuvan suureen lieteen.

Levättyään jonkun aikaa, olivat sissit jättäneet ratsunsa paikoilleen ja itse päällikkönsä johdolla lähteneet partioretkelle linnoituksen lähistölle. Levittäytyen laajalle alalle, lähestyivät he varovasti muureja.

Langström oli antanut miehilleen määräyksen tehdä kierroksen muurien ympäri, ja sen jälkeen oli kaikkien kokoonnuttava lähelle muurissa olevaa porttia, josta hyökkäyksen linnoituksen sisään piti tapahtua. Langström ja Arvi Hannunpoika tekivät tällä välillä lopullisen suunnitelman, kuinka linna oli valloitettava. Suurta varovaisuutta noudattaen saapuivat kaarlelaiset yksi toisensa jälkeen tekemältään partioretkeltä ja asettuivat vähitellen yhdeksi joukoksi päällikkönsä luo, kertoen tälle tekemistään havainnoista linnan ympäristössä. Langström oli myöskin Arvi Hannunpojan kanssa tarkastellut muureja ja huomannut, että Nevajoen suun ja Suomenlahden puolelta olivat muurit siksi matalat, että sieltä käsin oli helppoa linnaan tunkeutua, mutta maan puoleiselta sivustalta oli vaikeampi pääsy; tällä sivulla olevassa tornissa valvoivat vartiat, ja muurissa oleva rautaportti näytti olevan lujasti lukittu.

Langström päätti Arvi Hannunpojan kanssa kiivetä ensin kahden kesken muurin yli Suomenlahden puoleiselta sivustalta ja kulkea sitten linnan pihan yli ja avata muurissa oleva linnan rautainen portti auki, josta sitten toisten sissien piti hyökätä sisään.

Kun muurin yli kiipeäminen oli hankala ja varovasti toimitettava tehtävä, päätti Langström suorittaa sen itse nuoren apulaispäällikkönsä Arvi Hannunpojan kanssa.

Nya nostivat sissisoturit molemmat päällikkönsä matalan muurin harjalle, josta nämä varovasti laskeutuivat linnan pihalle. Täältä

Keskustelu ei ottanut oikein sujuakseen, väsymys pyrki miesten päitä painamaan. Tulta kohentaen nojautui nuori sissi mukavammin paksua kuusen runkoa vasten, oikaisi jalkojaan ja koetti hieman saada unta silmiinsä. Langström myöskin kietaisten tiukemmin vaippansa ympärilleen kyyristyi lähemmäksi tulta ja nojautui hänestä mätästä vasten, jonka viereen taitetut kuusenoksat saivat uupuneelle miehelle pehmeän levähdyspaikan.

Pian lepäsi tuo harvalukuinen soturijoukko hiipuvien nuotiotulien ääressä, pakkasessa talviyössä, tähtien kylminä ja kirkkaina tuikkaessa korkeuksissaan. Jossain kaukana ulvahteli nälkäinen susi saalista etsiessään.

Joku miesjoukosta nousi ja lisäsi kuivia karahkoita tulen, ettei hyytävä pakkanen pääsisi liiaksi kohmettamaan unen horroksessa tulen ääressä kyyröttäviä karoliineja.

Vihdoin alkoi kuitenkin valju aamu koittaa. Tähdet sammuivat vähitellen taivaan laelta. Kointähti vielä kultaisena huuruisen aamuhämärän läpi pilkkoen välkähteli, kun jo sissit yksi toisensa jälkeen karkasivat jalkeille.

Langström hieroi unen silmistään, oikoili jäykistyneitä jäseniään ja haukotteli. Arvi Hannunpojan puoleen kääntyen hän virkkoi: "Hyvääpä teki lyhytkin uni. Kyllä tässä nyt jaksetaan oivallisesti tämä rämeinen taival katkaista".

Arvi Hannunpoika, joka jo myöskin oli noussut päällikkönsä sanat kuultuaan, vastasi: "Tunnenpa niinkuin metsän neidot olisivat vuoteeni tehneet ja parhaat patjat alleni antaneet, niin makea oli lyhyt uneni".

"Eipä täällä retkillä hätää olekaan", tuumi tuohon Langström. Viiksiänsä kierrellen ja miekkaansa paremmin vyöhönsä kiinnittäen hän jatkoi: "Kun tähän oikein tottuu, niin eipä juhlallisempaa kaipaakaan". Siihen toinen lisäsi: "Juhlallista tämä aseleikki onkin, ritariksi tässä itsensä tuntee, kun linnoja valloittelee ja vihollista vastaan lähtee". Hymähtäen Langström tuohon taas lausui: "Miksikäs ei. Eiväthän ne ritaritkaan kummempia liene".

Kaarlelaisista toiset olivat nousseet ratsuillensa ja juoksuttelivat hevosiaan ympäriinsä siinä ratsastellen. Toiset kaivoivat laukuistaan leipää ja lihaa. Sitten havuille istahtaen haukkasivat he aamuista ateriaansa keskustellen keskenään Nevanlinnaan jo illalla tehtävästä sotaretkestä.

Niinpä virkkoikin eräs parrakas, vanhempi sissi vieressään istuville nuoremmille aseveikoilleen: "Saattepa pojat illalla jo lämmitellä linnan lieden ääressä. Taitavatpa vaan puuttua sieltä nuo silkkikutriset linnan neidot, joita hupaista taitaisi olla polvellaan kiikutella".

"Kas, kas vaan", räjähtivät nuoret sissit nauramaan. "Muistuvatpa Olavi Mikaelinpojalle jo hymysuut linnan neidot mieleen, kun Nevanlinnan liepeille tullaan. Eipä totta totisesti vanha veikko yhtään liikaa olisi, jos tässä välillä vähän saisi silkkitukkaisia ja sinisilmäisiä katsella, eikä aina noita kasakan korvettavia kylvettää", kuului miesjoukosta jonkun pilaileva ääni.

Reippaalla mielellä olivat kaikki soturit. Langström ja Arvi Hannunpoika, jotka seisoivat vähän sivummalla miesjoukosta ratsujensa luona, olivat juuri ateriansa lopettaneet, ja aikoivat kohta

KALEVASSA Perjantaina 21. 4. ensi-ilta klo 6,30—8,30

Lily Damita hauskassa, kiehtovassa ja uussuuntaisessa musiikkielokuvassa

Yö on meidän

SINIMUSTA!

Ikiaikojen Jumala on sinun turvasi

Minulle on esitetty kysymys: "Täytyykö SM-järjestön toiminnan olla uskonnollismielistä?" Ehdoton vastaukseni oli, on ja on vastakin: "Täytyy". Ja voin vastaustani myös perustella. Ensiksikin samaa mieltä ovat monet muut sinimustat sekä varsinkin vanhemmat isänmaalliset ihmiset; siis juuri IKL:n kannattajat ja jäsenet. Onhan Lapuan herätysliike ollut isänmaallis-uskonnollinen ja juuri pyhimpiä arvojaan ja isien uskoa puolustamaan nousikin lakeuden kansa, päättäen tehdä lopun Pyhän Jumalan punaisesta rienaamisesta. Tämä sama vakaa suunta on yhä edelleen IKL:llä, jonka rinnalla me sinimustat olemme vannoneet taistelevamme. Me tahdomme toteuttaa joka suhteessa ja viimeistä piirtoa myöten kansanliikkeen päämäärät ja suunnan. Kysytään: "Miksi välttämättä pitää olla Jumala mukanamme?" — Sinimusta! Meidän työmme on taistelua saatanan henkivoimia, pahuuden valtaa vastaan. Sama saatana, joka myrkytti Ryssänmaan nuorison, joka riehuu helvetillisin voimin tuolla itäisen rajan takana, yrittäen raiskata Karjalan ja Inkerinkin, se sama saatana riehuu Suomenkin kansan keskellä. Se on levittänyt punaista usvaansa tännekin. Osa kansastamme on perkeleen vallassa, menossa kohti tulipunaista helvettiä. Toinen osa ei ole vielä niin turmeltunut, mutta voi kauhistus! Se on menossa huimaavaa vauhtia samaa tietä. Tuota sielun raiskaajaa vastaan, tuota Suomen nuorison rääkkääjää vastaan me, sinimustat, olemme julistaneet taistelun. Se taistelu on oleva kiivas ja ankara. Kumpikaan ei aio antaa perään tuumaakaan. Toisen täytyy voittaa. Saatanako voittaisi?! Ei! MEIDÄN täytyy voittaa. Meitä vastassa on hirmuisia voimia ja pirullista juonia, meidän päämäärämme ovat huikaisevan korkeita. Me olemme heikkoja ja syntisiä. Mekö yksin voittaisimme? Emme pääse omin voimin askeltakaan eteenpäin. Ja mitä tekee isänmaa sellaisilla sinimustilla, jotka eivät kykene mihinkään. Ei! Meidän täytyy toimia, taistella ja voittaa, kiivetä korkeuksiin! Mutta muistakaa! Herran avulla! Yksin ei mihinkään, mutta Herran kanssa vaikka mihin. Turvamme on Ikiaikojen Jumala, Isänmaan Mestari. — Sinimustat! On siis tehtävä rajat jyrkän selviksi sekä perkeleen että hänen palvelijoittensa kanssa. Sinimustilla ei kerta kaikkiaan ole asiaa sinne, missä Jumalaa ja isänmaata rienataan. Ei mitään kompromisseja pirun kanssa, muistakaa se! Siis suunta päivä päivältä vakavammaksi. Pois alhaisista rotkoista, ylös, ylös korkeuksiin, huipuille asti, joilta saatamme nähdä kaukaa siintävän valkoisen, suuren isänmaan. Mekö, sinimustat, reuhaten ja rienaten kulkisimme maailmaa! Mekö iloitsisimme, kun kurja isänmaa ja Suomen heimo kärsii ja valittaa kuolontuskissaan?! Ei! Isänmaan suru olkoon meidänkin surumme, isänmaan ilo meidänkin ilomme! — Vaikeaa, perin vaikeaa on meidän hyviksi tulla. Se on kerrassaan mahdotonta. Meidän on turha ruveta tavoittelemaan täydellisyyttä. Mutta ei meidän saavutuksiamme arvostellakaan, vaan vilpittömyyttämme ja hyvää tahtoamme katsotaan. Ja jokainen meistä voi tahtoa ja pyrkiä näin palvelemaan isänmaata, jos meillä vain vähääkään on rakkautta Suomeemme. Ja tämä sama pyrkiminen ja rakkaus vie meidät uhrausten tielle, tielle, jolla vain saavutetaan jotain suurta. Isänmaallinen työ on aina ollut ja on vieläkin uhraamista. Vai mitä sanotaan miehistä sellaisista kuin Kosola, Vallenius ja monet muut, jotka ovat uhranneet kaikkensa, vapautensa, oikeutensa, kotinsa? Sinimusta! Etkö sinä, joka sanot rakastavasi isänmaatasi, eikö sinä uhraa edes yhtä rivoa tanssia tai jotain muuta huvitusta? Ei! Kyllä meidän tulee jo varhain oppia uhraamaan! Sillä mitä sitten, kun meiltä vaaditaan suurempia uhrauksia?! Vain uhrausten tietä jotain voitamme. Ja olkoon lahjamme isänmaan alttarille kuinka pieni tahansa, Herra Jumala siunaa sen. Sinimustat! On niin äärettömän kallis asia meille, jos Herra siunaa työtämme. Silloin me järkkymättömän varmasti voitamme ja näemme sen suuren, vitivalkoisen isänmaan, jota luomaan olemme vannoutuneet.

Sininen-Musta.

1 L. RAVINTOLA KESKUS
Seinäjoki, Valtionk. 15
Puhelin 301

Täydelliset amiskeluoikeudet.

ATERIOIKAA
viihtyisässä ravintolassamme.
Aamiainen 10—13. Päivällinen 16—19.
Kuukausiruokailijoille alennusliput edullisia.
Annoksia kaiken päivää.
Tunnetusti hyvää kahvia y.m. virvokkeita. **Funkkiskabinetti kokous.** y.m. tilaisuuksiin tilauksesta.
Ulkotilaukset toim. huolella ja nopeaan.

Valkea kukkamme

Veljet syntymämaan, jotka kuljette lippumme alla.
Sinimustat voitokkaat, pois lyökää maastamme halla,
mi kourin tarttunut on sulo Suomemme valkeaan kukkaan,
sitä lyömähän kuolohon, ett' työmme ois mennyt hukkaan.

Kukkamme valkea tuo ei vierellään suvaitse saastaa,
mi juuria raatelee ja lehtiä varrelta raastaa.
Pois Suomesta työnnämme sen, vaikk' työlle on ankea aika.
Ei estää saa toimintaa vesi, vuoret, ei taantuva taika.

Mieli ei murtua saa ajan ankean painojen alla.
Kauniinkin kylvön lyö maahan yön hyytävä halla.
Usko vain uusi, mi murru ei tehdystä raskaasta työstä,
laihon saa lainehtimaan, lyö hallan pois mustasta yöstä.

Kansa, mi oikeuttaan ei verenkin hinnalla hoivaa,
kahlehet käsiinsä saa, — saa kumartaa vierasta voimaa.
Orjana kulkea saa ja tuntea riehuvan vainoojan pilkan.
Mutt' kerran se nouseva on. Se iskee voimalla ilkan.

Yö kun päiväksi saa ja nousevi huomenen rusko,
sumun saa hälvenemään. — Uus alkavi elämän usko.
Kukkamme valkea tuo taas loistavi hohteessa illan.
Kansamme yhtehen luo, — sen heimoille liittävän sillan.

A. SARO.

MAAT JA KANSAT TEOS VALMIS.

Professori J. E. Rosbergin — nyt jo manalle menneen — sekä tri Viljo Tolvasen toimittama 2-osainen maantieteellinen tieto- ja käsikirja on nyt valmis. Juuri valmistunut II osa esittelee koko Euroopan ja Aasian sekä Atlantin valtameren. Osassa on 316 kuvaa sekä 319 karttaa ja diagrammia. Ensimmäisen osan ilmestyttyä teos heti hyväksyttiin yliopistolliseksi kurssikirjaksi. Kummankin osan hinta sid. 170 mk. nahkaselk. 200 mk. Teos ilmestynyt Otavan kustannuksella.

PESSIMISTI.

"En ole milloinkaan nähnyt niin kroonillista pessimistiä kuin Kitunen on".

"Mikä on hänen viimeinen valituksensa?"

"Hän löysi tänä aamuna viissatasen ja murjottaa nyt kaiken päivää, kun eräs näki hänen nostavan sen maasta, jolle hän oli velkaa viitosen".

Koti-ruokala
Seinäjoki, puh.
Tunnetusti paikkakunnan **parhain ruokailupaikka.**
Hyvää kahvia.

Alavuden kunnanlääkäri
Alavus kk.
Vastaanotto arkipäivisin klo 10—14.

Kauppias E. Linna
Alavus, Sulkavankylä, puh. 108.

H. Hemminki
Alavus, as. Puh. 66
Suosittaa **sekatavara- ja kenkävarastoja**

LAKEUDEN SANA
on edullinen ilmoituslehti!

Yleisöltä.

Todellisia petkuttajia varottava

Viime sunnuntaina t. k. 16 p:nä oli U. Suomen N:ossa 102 lähetettyjen kirjoitusten joukossa ylläolevalla otsakkeella kirjoitus, jonka alla oleva nimimerkki H. A. sanoo olevansa työmies, joka on ollut 17 vuotta ammatillisessa sekä poliittisessa järjestössä. Tärkeiden syitten takia pyydetään tätä juurimainittua kirjoittajaa, mikäli mahdollista, ystävällisesti postikortilla lähettämään nimensä ja osoitteensa nimimerkille Maalainen N:o 102 osoitteella tämän lehden konttori, Seinäjoki.

Samalla pyydetään muitakin sellaisia työläisiä, jotka ovat olleet huomattavan ajan jäseninä järjestöissä ja jotka rehellisessä mielessä haluavat asettua yhteistyöhön isänmaallisten työläisten kanssa, tärkeiden syitten takia ystävällisesti lähettämään nimensä ja osoitteensa edellämainitulle Maalainen N:o 102, os. Lakeuden Sanan Konttori, Seinäjoki, Koulukatu 3.

— **F. E. Sillanpää: VIRRAN POHJALTA.** Sillanpää on luonut joukon pakinoita, novelleja ja tuokiokuvia, joiden aiheet usein ovat hänen omasta elämästään ja lähimmästä ympäristöstään. Kokoelman hinta 38 mk., sid. 48 mk. — Otavan kustantama.

Osto- ja myyntiliikkeestä
Seinäjoelta
teette omaksi eduksenne ostoksenne.
Tutustukaa monipuoliseen ja halpaan varastooni.
A. PERTTU.

Maalausliikkeitä.

MAALAUSLIIKE S. V. SUOMINEN,
Seinäjoki, Kalevank. 5, p. 327.
Suorittaa kaikkia maalaustöitä ammattitaidolla. Pyytäkää kustannusarvioita.

Vaatturiliike
T. Laajanen
Seinäjoki. Puhel. 208.
Arki-, juhla- ja sotilaspukuja.

Hotelli National
Turku, Rauhank. 8, lähellä asemaa.
I lk. hotelli ja ravintola.
Huoneita 1 h. 15:—30:— ja kahden h. 40:—50:—, lisävuode 10 mk. vuorok.
Oma keskus, nimihuuto National.
Suositellaan!

LOIMAALLA:
Loimaan Seurahuone
Puhelin 60.
Ainoa I luok. hotelli ja ravintola paikkakunnalla.

HOTELLI SEURAHUONE
Iisalmi. Omist. **Iida Bolander.** Puh. 346.
Aamiaista tarjoillaan kello 10—13
Päivällistä „ kello 16—18
Kahvia, teetä, virvokkeita sekä lämpimiä ja kylmiä voileipiä koko päivän.
Ajanmukaiset hinnat. Kohtelu hyvä.
Ravintola suljetaan klo 23,30.

LAKEUDEN SANA

Päätoimittaja: **Vilho Viita.**

Lehti ilmestyy joka perjantai.

Toimitus ja konttori Seinäjoella Koulukadun 3:ssa Seinäjoen kirjapainon yläkerrassa, puh. 85. Avoinna arkipäivisin klo 10—16, sunnuntaisin klo 16—24.

Tilaushinnat:

Koko vuosi 30 mk., puoli vuosi 20 mk., neljännesvuosi 10 mk., kuukausi 4 mk.

Tilauksia vastaanottavat maan kaikki postikonttorit ja rautatiekirjakauppa Oy:n myymälät, asiamiehet sekä lehden konttori.

Ilmoitushinnat:

Tekstin jälkeen 1 mk., ennen tekstiä ja tekstissä 1:20 mk. palstamillimetriltä. — Jatkuvista ilmoituksista alennus.

Seinäjoki 1933. Seinäjoen kirjapaino.

hankkiutua lähtemään, keskustellen yhä vielä linnaan tunkeutumisesta, sen varusväestä ja kaikesta, mikä koski hyökkäystä.

"Jos varusväkeä on siellä paljon, niin silloin ei sinne käy sisään pyrkiminen", tuumi vanhempi sissipäällikkö nuoremmalle. "Niinpä niin. Rotanloukkuun ei päätä ole pistettävä, se jää sinne", vastasi toinen. "Mutta minä luulen, että linna ei ole hyvin varustettu, sillä tsaari Pietarille taitaa nykyään olla Kaarle kuninkaan vierailu Puolassa niin mielenkiintoista, että eipä taida muistaa onko Nevanlinnassa varusväkeä tai onko linnaa olemassakaan", arveli Langström viiksiään kierrellen. "Samaa arvelen minäkin, että tsaarilla on nyt muuta ajateltavaa, sillä kuningas kiertelee tsaarin Moskovaa kuin karhu mehiläisen pesää, päästäkseen siihen käsiksi", pisti siihen Arvi Hannunpoika hilpeästi väliin.

"Taitaapa niin sen kanssa ollakin", vastasi yksikantaan Langström ja yhteen menoon murahti: "Sama tuo. Lähdetäänpä tästä sitten katsomaan, mitä siellä näkyy". Nosti saappaansa kärjen jalustimeen ja nousi ratsunsa selkään. Nuorempi sissipäällikkö seurasi esimerkkiä.

Sitten Langström ratsunsa selästä kajautti miehilleen: "Lähdetäänpä pojat sitten katsomaan sitä vanhaa hiiden linnaa, vieläkö tsaarin pojat siellä meille viinalekkereitä kallistelevat ja näin joulun edellä kinkkuja savustavat! Käydäänpähän vähän vieraisille! — Ratsaille pojat!" — Näin sanottuaan käänsi sissipäällikkö hevosensa pään sille suunnalle, jossa Nevanlinnan piti sijaita, alkaen käyden ratsastaa. Toiset seurasivat ratsuineen perässä.

Usvaisten soiden ja rämeiden läpi kävi nyt kaarlelaisten kulku. Koviksi jäätyneiden vesisten nevojen yli ratsastivat he yhtämittaa, välistä käyden, vaarallisia lähteikköjä sivuutettaessa, sitten taas juosten kuivempien aukioiden yli mentäessä. Eteen aukeni täällä kaikkialla suunnattoman laajoja soita ja vain osaksi vaivaismäntyjä kasvavia kumpareita. Jossain taivaanrannalla näytti kuitenkin maa kohoavan metsää kasvavaksi erämaaksi.

Heidän ratsastettuaan jo iltapuoleen päivää alkoi vähitellen edestäpäin erottua metsää kasvavan joen suuäyräältä laajaa, jäätynyttä ulappaa vasten häämöttävät pienen linnan epämääräiset tornit. Soilla leijailevan usvan keskeltä näyttivät ne ikäänkuin usvasta nousseen.

Sissit huomasivat, että linnassa oli kolme korkeampaa tornia. Muureja ei vielä erottanut, sillä soilta nouseva harmaa huuru oli verhonnut läpinäkymättömään huntuunsa koko tienoon silmänkantamattomiin.

Sumu, joka nyt leijaili läpinäkymättömänä usvamuurina laajan suoalueen yllä ja laskeutuvan hämärän peittäessä seudun melkein läpinäkymättömäksi huurumereksi, hidastutti suuresti kaarlelaisten kulkua. Sinisellä taivaan kuvulla tuikkivat kirkkaat tähdet. Tähtitaivasta vasten piirtyivät jo selvemmin kaukaisen linnan tornit.

Hevosiaan kannustaen ratsasti sissijoukko kovaa vauhtia jäätynyttä, silmänkantamatonta suota pitkin kaukana häämöttäviä linnan torneja kohden. Toisin ajoin jonkun ratsumiehen hevonen upposi sulaan lähteensilmään tai hetteeseen, mutta hurjasti kannustaen riuhtaisi se itsensä vapaaksi pohjattomasta hetteestä.

Langström, joka ratsasti Arvi Hannunpojan kanssa rinnatusten, virkkoi toverilleen: "Pyritään vaan linnan luokse keskeyttämättä, ennenkuin kuu nousee ja usva haihtuu, sillä huurun läpi eivät vihollisen vartiot, jotka ehkä linnan torneista pitävät seutua silmällä, huomaa meidän tuloamme. Vaikka luulenkin, että ei varusväki siellä taida vierailuamme osata oikein odottaa. Sillä luulen heidän arvelevan, että ei tällaisten soiden ja lähteikköjen yli itse paholainenkaan pääse vajoamatta noihin pohjattomiin rämeisiin ja hiiden kitoihin".

"Niin, varman sen minäkin pidän, sillä tosiaankin on tämä seutu vaarallista kulkea", vastasi puhuteltu ja yritti väistää, rajusti hevostaan kannustaen, sulaa lähteensilmää, josta sakea höyry nousi kuin hiiden kattilasta. Liejuinen muta porskahti korkealle ilmaan, kun Arvi Hannunpojan ratsu korskahtaen hyppäsi leveän lähteensilmän yli. "Vähältäpä piti, etten tuonne hornan saaliiksi joutunut!" huudahti nuori sissi päällikölleen. Johon tämä, tarkoin ratsunsa eteen vilkuillen, vastasi: "Ovatpa taitaneetkin tuon Ilveksen pesän rakentaa tosiaankin paikkaan, jossa vain hukka vierailee". Sen enempää keskustelematta jatkettiin matkaa risahtelevien ja paukkavien jäätikkölampareitten yli.

Rajusti polkivat kaarlelaisten ratsut vaarallista taivaltaan tehden. Mutta jo aikoi selvemmin suolakeuden keskeltä erottua tumma möhkäle. Näytti kuin siellä itse hiisi tai kivijättiläinen suunnattoman rämeikön keskellä kruunupäisenä hallitsijana istuisi.

Kolme matalaa tornia sissit erottivat jo selvästi suomäntyjen takaa. Seutu alkoi jo tulla vähemmän vaaralliseksi, sillä ratsujen kaviot polkivat jo osaksi kovaa kallioista tannerta.

Suo näyttikin jo kohta loppuvan, ja linnan takaa erottui aava, jäinen ulapan selkä. Suomenlahden pohjukka siinä avautui kaarlelaisten eteen.

Usvan läpi erottivat sissit jo himmeää, kellertävää valoa linnoituksesta. Vain vaivoin pilkahtelivat hämärät tulet yhdestä linnantornin sarviruutuisista ikkunoista. Täällä nähtävästi olivat vartiot paikoillaan. Savua tuprusi myöskin tornin kupeelta jostain savupiipusta. Vahdit siellä lämmittivät tornihuoneitaan, sillä ulkona oli ankara pakkanen.

Sissit nousivat nyt kallioiselle, vaivaismäntyjä kasvavalle kumpareelle, josta he jo hyvin erottivat linnan lumiset ja paksut muurit. Täällä laskeutuivat he alas ratsuiltansa, aikoen lepuuttaa hieman itseään ja höyryäviä, vaarallisen taipaleen tehneitä kelpo hevosiaan.

Vartio- ja puolustusväkeä oli linnoituksessa noin kaksisataaviisikymmentä miestä jalkaväkeä. Enimmäkseen jo vanhoja miehiä, tuotu sinne Moskovan seuduilta. Päällikkönään heillä oli vanha kapteeni, joka ei mitään tietänyt Kaarle-kuninkaan kaikkialla retkeilevistä sisseistä, enempää kuin hänen vanhat partasuu sotilaansakaan. Niinpä he pahaa aavistamatta olivatkin jo aikaisin käyneet kaikki levolle, paitsi kapteenin yhteen torniin asettamaa harvalukuista vartiojoukkoa, johon kuului vain kaksitoista miestä.

Mutta kovan pakkasen takia eivät vahtisotilaat pitäneet kovinkaan tarkkaa vartiota linnanmuureilla, vaan tuontuostakin jättivät vartiopaikkansa ja pistäytyivät lämmittelemään tornitupaan, jossa räiskyvän lieden ääressä oli paljon viihtyisämpää kuin purevassa